دانش نفت
نخستین هفته نامه تخصصی صنعت نفت در ایران

WWW.DANESHENAFT.IR
سایت دانش نفت را متفاوت ببینید
پرتیراژ ترین نشریه صنعت نفت و انرژی کشور
تماس با ما | درباره ما | درج آگهی | سابقه‌ای مرتبط | آرشیو PDF
صفحه نخست | اخبار | گفتمان | مقالات | یادداشت روز | یادداشت اول | مزایده و مناقصه | گالری تصاویر | درباره ما

پنجشنبه ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۳۹۰ - سال هفتم
پرتیراژترین نشریه تخصصی صنعت نفت ایران

گفتمان

ورود مجلس به قراردادهای نفت و گاز

افزایش تعداد قراردادهای ترک تشرفات مناقصه با برخی از پیمانکاران داخلی منجر به انتقاد تعدادی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی نسبت به انعقاد این قراردادها شده است.

غلامعلی میگلی نژاد عضو کمیسیون انرژی مجلس روز گذشته با بیان اینکه وزارت نفت در زمینه عقد قرارداد نفت و گاز با پیمانکاران عملکرد شفافی ندارد، گفته است: وزارت نفت برای اجرای طرح های توسعه صنعت نفت باید مطابق قانون، بین شرکت های متقاضی مناقصه برگزار کند که در غیر این صورت خلاف قانون عمل کرده است. به گفته نماینده مردم بوشهر در خانه ملت با تاکید بر اینکه در صورتی که وزارت نفت عملکرد شفاف تری داشته باشد، صنعت نفت ایران هم با شتاب بیشتری توسعه پیدا می کند.«مصطفی کواکیان دیگر نماینده مجلس هم با اعلام اینکه باید تشریفات قانونی در همه امور دولتی به ویژه در واگذاری مناقصه‌های نفتی رعایت شود، بیان کرده است: اما مشخص نیست مسئولان وزارت نفت برای واگذاری یک پروژه به صورت ترک تشریفات قانونی آن هم در شرایطی که شرکت های توانمند ایرانی دیگری هم خواهان مشارکت در اجرای پروژه های ملی هستند، چه توجیهی دارند.وی یادآور شده است: هم اکنون پیمانکارانی وجود دارند که خواستار شرکت در مناقصه ها و پذیرفتن مسئولیت اجرای طرحهای توسعه صنعت نفت در یک فضای رقابتی عادلانه هستند و این برخورد بر خلاف سیاست های توسعه توان داخلی و حمایت از پیمانکاران است.

تشکیل هیئت عالی نظارت بر منابع نفتی بر اساس قانون جدید نفت؛

اختیارات حاکمیتی وزارت نفت گسترده تر می شود

دانش نفت: معاون وزیر نفت در امور برنامه ریزی و نظارت بر منابع هیدروکربوری با بیان این که قانون جدید نفت اصلاح قانون مصوب سال ۶۶ است، از شفاف شدن رابطه مالی وزارت نفت و دولت خبر داد.

محسن خجسته مهر افزود: بر اساس این رابطه مالی، وزارت نفت سهمی را از نفت، میعانات گازی و گاز به خود اختصاص خواهد داد که در بودجه های سنواتی، این میزان مشخص خواهد شد. وی اظهار کرد: بر اساس قانون بودجه ۹۰، نقدینگی میعانات گازی در اختیار شرکت ملی نفت ایران قرار می گیرد، همچنین چهار شرکت اصلی ملی نفت، گاز، پتروشیمی و پالایش و پخش به عنوان شرکت های اصلی تابعه وزارت نفت به رسمیت شناخته می شوند.این مقام مسئول تصریح کرد: از دیگر ویژگی های قانون جدید نفت، گسترده و جامع تر شدن اختیارهای حاکمیتی وزارت نفت است؛ به این صورت که اعمال حق مالکیت عمومی به نمایندگی از دولت جمهوری اسلامی ایران بر منابع نفتی و سیاست گذاری، برنامه ریزی، هدایت و راهبری و نظارت عالیه بر اقدام های اجرایی در صنعت نفت (بالادستی، پایین دستی) جامع تر شده است. خجسته مهر با بیان این که تشکیل هیئت عالی نظارت بر منابع نفتی

نیز در دستور کار قرار دارد، اظهار کرد: این هیئت شامل ۹ عضو است که سه عضو آن از مسئولان نفتی هستند. وی با بیان این که قانون قبلی نفت شامل ۱۲ ماده بوده است، افزود: قانون جدید شامل ۱۵ ماده است که چهار ماده جدید الحاق شده، چهار ماده تغییر داشته و ۷ ماده بدون تغییر مانده است. این مقام مسئول از صدور پروانه اکتشاف، توسعه و بهره برداری از سوی وزارت نفت خبر داد و گفت: این حکم طبق قانون برنامه پنجم توسعه به وزارت نفت داده شده است که به موجب این قانون، این وزارتخانه تصمیم خواهد گرفت که چه شرکتی، چه میدانی را چگونه توسعه دهد. وی افزود: به موجب حکم یاد شده، وزارت نفت علاوه بر سیاست گذاری، وظیفه راهبری و نظارت بر اقدام های اجرایی را به عهده خواهد داشت؛ این اقدام قدرت حاکمیتی وزارت نفت را افزایش خواهد داد. خجسته مهر تصریح کرد: اصلاح و بازنگری قانون تاسیس وزارت نفت و اساسنامه شرکت ملی نفت در مرحله نهایی و جمع بندی است.به گفته وی، بر اساس ماده ۱۳ قانون جدید نفت، به منظور تامین منابع امور زیربنایی کشور، درصدی از درآمدهای حاصل از صادرات نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی پس از کسر ارزش گاز وارداتی تخصیص خواهد یافت.

با تاکید بر لزوم سرمایه گذاری بیشتر؛

مجلس از توسعه میدان های مشترک نفت و گاز حمایت می کند

مجلس از جذب سرمایه های جدید برای توسعه میدان های مشترک نفت و گاز حمایت می کند.

عماد حسینی، سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با بیان این که بر اساس مصوبه مجلس، وزارت نفت باید ۸۵ هزار میلیارد ریال اعتبار را با اولویت دهی به توسعه و بهره برداری از میدان های مشترک سرمایه گذاری کند، گفت: این سرمایه باید افزایش یابد و دیگر روش های موجود برای جذب سرمایه های جدید بررسی شود.حسینی افزود: سرمایه گذاری در میدان های مشترک نفت و گاز در برنامه پنجم توسعه، نشانگر اهتمام وزارت نفت به توسعه میدان های مشترک نفت و گاز است که متاسفانه بودجه اختصاص یافته، کافی به نظر نمی رسد. وی تصریح کرد: می توان از روش هایی مانند بیع متقابل و دیگر روش های قانونی و مرسوم برای جبران این کمبود بودجه بهره برد. سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس ادامه داد: میدان های مشترک نیازمند عزم ملی برای سرمایه گذاری و توسعه است و در این مسیر دولت و مجلس می توانند با همکاری مناسب به اهداف موردنظر دست یابند.به موجب جزء ث بند ۱۲ لایحه بودجه ۹۰ وزارت نفت از طریق شرکت های دولتی تابعه ذی ربط موظف است همسو با بودجه عملیاتی، طرح های سرمایه ای را مطابق با موافقتنامه های متبادله با معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهوری اجرا و گزارش عملکرد تولید نفت و گاز را به تفکیک هر میدان و جداول طرح ها و پروژه های سرمایه گذاری و منابع تخصیص یافته و هزینه شده به همراه میزان پیشرفت فیزیکی هر یک از طرح ها و پروژه ها را در مقاطع سه ماهه به مراجع یاد شده در تبصره ۳ جزء «ب» این بند ارائه کند.بر اساس این مصوبه، وزارت نفت موظف است به گونه ای عمل کند که حداقل ۸۵ هزار میلیارد ریال از منابع حاصل سهم وزارت نفت از طریق شرکت های دولتی تابعه، صرف سرمایه گذاری در طرح های یاد شده با اولویت میدان های مشترک نفتی و گازی شود.در تبصره یک این بند مقرر شد در صورتی که بازپرداخت تعهدهای قانونی وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه در سال ۱۳۹۰ که به تأیید کارگروه موضوع این بند می رسد با لحاظ عملکرد منابع و مصارف شرکت یاد شده سبب کاهش سرمایه گذاری در سقف ۸۵ هزار میلیارد ریال شود، دولت مکلف است معادل رقم کسری یادشده را از محل صرفه جویی در موارد مربوط در بودجه کل کشور تأمین کند.

یادداشت

تصویر ایرانی که صادرکننده نفت نیست

آذر جزایری

اگرچه در چشم انداز ۲۰ ساله کشور بر عدم خام فروشی و صادرکننده فراورده های نفتی به عنوان یک رویای بزرگ برای کشور تاکید شده اما باید دید در شرایط کنونی دنیا آیا تبدیل شدن ایران به یک فروشنده فراورده نفتی به جای نفت خام تا چه اندازه منافع ملی را حفظ خواهد کرد؟

براساس این گزاش به این نتیجه خواهیم رسید که سیاست های فعلی وزارت نفت برای بدل شدن به صادرکننده فراورده های نفتی براساس باورهای سنتی است که باید هر چه سریعتر آن را تصحیح کرد و به سمتی حرکت کرد که منافع ملی حفظ شود. شاید برخی از کارشناسان تاکید کنند می توان خوراک پالایشگاه های تازه تاسیس را از خارج از کشور وارد کرد که این امر نیز بدین معناست که ایران وارد کننده نفت خام خواهد شد.که البته در چنین شرایطی هم باید دید چقدر می توان سود پالایشگاه ها ناشی از فروش فراورده ها در بازار بین المللی را تضمین کرد و اساسا بازاری برای فروش این فراورده ها در بازار بین المللی وجود دارد یا خیر. در شرایط فعلی به دلیل مشکلات موجود فروش نفت خام در برخی مواقع با مشکلاتی همراه است.این امر در حالی است که سالیان سال از فروش نفت خام ایران می گذرد و هستند مشتریانی که بیش از ۵۰سال است که نفت کشور را خریداری می کنند.وبه نوعی به خانواده نفتی ایران پیوسته اند.بازهم در چنین شرایطی در حالیکه نفت ایران خریداران خود را دارد گمانه زنی ها از نگرانی هایی حکایت دارد که در برخی از مواقع ایران به دلیل نداشتن خریدار نفت ناچار به نگهداری نفت خود برروی دریا و ذخیره سازی ان می شود.خبری که برخی مواقع از سوی مقامات نفتی ایران تایید و برخی مواقع به شدت تکذیب می شود اما واقعیت تمام این تایید ها وتکذیب ها نگرانی است که ناشی از نبود احتمالی خریدار برای نفت ایران است.نفتی که تقریبا ۸۵ درصد بودجه کشور را تامین می کند و نبودش می تواند به نوعی تمام اهداف توسعه ای کشور را بخواباند.حال فرض می شود که ایران به صادرکننده فراورده های نفتی بدل شود و بازار نفت خام را از دست بدهد.بنابر صرف نظر از اینکه ایران با توقف صادرات نفت خود به دلیل اهمیت بالای این سوخت قدرت خود در منطقه و جهان را از دست خواهد داد و این خود معضلی بزرگ خواهدبود می توان به مشکل اساسی چون بازاریابی برای فروش فراورده ها اشاره کرد.اما قبل از پرداختن به بحث بازاریابی برای فروش این فراورده ها شاید بهتر باشد به عربستان و قدرتش به دلیل صادرات ۷ تا ۸ میلیون بشکه نفت در هر روز و توان تولید ۱۱ میلیون بشکه ای نفت آن اشاره کرد و اینکه با وجود مشکلاتی که در این کشور موج می زند.اما کمتر کشوری پیدا می شود که جرات تذکر به این کشور را داشته باشد چرا که کوچکترین تزلزل در این کشور منجر به قطع صادرات نفت و گرفتار شدن تمام جهان می شود.بنابراین قدرت بزرگترین میراثی است که عربستانی ها از آن در مناقع سیاسی خود بهره می برند و شاید برای همین باشد که گفته می شود نفت بیشتر از آنکه کالایی اقتصادی باشد سیاسی است چرا که هر کشوری که نفت دارد یعنی قدرت دارد.اما بهتر است از مسایل سیاسی فراتر رویم و بحث را روی بازاریابی و مسایل اقتصادی این طرح نفتی ها ادامه دهیم.شاید بد نباشد که به پیش بینی های صورت گرفته از سوی موسسات بزرگ انرژی دنیابرای سال ۲۰۲۰ اشاره شود.براساس پیش بینی ها تنها ۹ سال دیگر یعنی زمانی که در خوشبینانه ترین حالت تمام پالایشگاه های ایران وارد مدار تولید خواهند شد و ایران به صادرکننده فراورده های نفتی بدل خواهد شد سرمایه گذاری برروی انرژی های فسیلی کاهش خواهد یافت و جهان به سمت تولید انرژی از گیاهان و ... روی خواهند آورد.به عنوان مثال در حال حاضر از روغن سوخته مصرفی در رستوران ها گازوئیل گیاهی تولید می شود که به نظر می رسد براساس پیش بینی های روز سرمایه گذاری برروی تولید این نوع انرژی ها در سال ۲۰۲۰ شدت خواهد گرفت و استفاده از فراورده های نفتی رو به کاهش خواهد رفت. بنابراین تبدیل شدن ایران به صادرکننده فراورده های نفتی تولیدی از نفت خام کمی ریسک پذیر است.اما فرض بر آن خواهیم گرفت که در سال ۲۰۲۰ این آرمان های جهانی محقق نخواهد شد و فرآورده های نفتی همچنان جایگاه خود را حفظ می کنند.در این شرایط هم باید دید تا چه اندازه می توان امیدوار به بازاریابی فروش فراورده های خود بودباز امروز روشن است که ایران نمی تواند تصوری از فروش فراورده های نفتی خود آنچنان که باید و شاید در اروپا داشته باشد. چرا که هستند شرکت های بزرگی چون توتال که روزانه بیش از یک میلیون و ۶۰۰هزار بشکه نفت خام را پالایش می کنند و بازار اروپا را به نوعی اشباع کرده اند.اما حالت خوشبینانه فروش فرآورده های نفتی به قاره آفریقاست که با توجه به آنکه اغلب کشورهای این قاره فقیرهستند امیدواری برای فروش فرآورده های نفتی ایران باقیمتی مناسب و به صرفه کمی بعید به نظر می رسد.در عین حال نباید در حالت خوشبینانه برخی از کشورهای همسایه و رفع نیاز این کشورهارا نیز نادیده گرفت.اما باید مطالعاتی صورت بگیرد تا دید تا ۵ سال آینده واقعا چه کشورهایی هستند که نیاز به فرآورده های نفتی دارند و ایران می تواند بازار آنها را به دست آورد.شاید تمام استدلال های این گزارش تقدهایی نیز داشته باشد اما تمام منظور این است که باید مطالعات کاملی صورت گیرد تا منطقی بودن تبدیل شدن به صادرکننده فراورده های نفتی و از دست دادن قدرت صادرکننده نفت بودن را توجیه پذیر کند.به نظر می رسد در شرایط فعلی جای مطالعات کارشناسی و دقیق برروی این تصمیم نفتی ها خالی باشد. براین اساس در حال حاضر به نظر می رسد دو راه حل پیشروی دولت است.ابتدا اینکه ساخت پالایشگاه را با روشی منطقی تر پیش برد و در هر سفر استانی احداث پالایشگاه بدون پشتوانه مطالعاتی را از برنامه حذف کند. راه حلی دیگر آنکه صنعت کشور را آنچنان توسعه دهیم که طی ۹ سال آینده بخش عظیمی از فرآورده های تولیدی در کشور مصرف و در نهایت کالاها صادرشوند که این راه حل با شرایط موجود کمی آرمانی به نظر می رسد.به هر حال آنچه باید برآن تاکید شود تغییر نگرش سنتی در وزارت نفت و همراه شدن این وزارتخانه با تحولات بین المللی و تصمیم گیری براساس این پیش بینی هاست کاری که تمام شرکت های موفق نفتی جهان انجام می دهند.چرا که در صورت عدم همراهی با شرایط بازار این غفلت نفتی ها روزی تاریخ سیاهی را برای صنعت نفت کشور رقم خواهد زد.

توضیح آماری

در حال حاضر ۷ پالایشگاه در حال احداث است و در عین حال براساس اظهارات معاون برنامه ریزی وزارت نفت در سال گذشته مجوز ساخت ۱۳ پالایشگاه به بخش خصوصی صادرشده که روی هم رفته این ۲۱ پالایشگاه به همراه پالایشگاه های فعلی روزانه ۳میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه نفت خام مصرف خواهند کرد.البته ۸۰۰هزار بشکه میعانات گازی نیز در این پالایشگاه ها پالایش خواهد شد. اما آنچه در این گزارش مورد تاکید قرارداردو مصرف نفت خام در این پالایشگاه هاست.در عین حال ظرفیت تولید نفت خام کشور در حال حاضر ۴میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه است که طی دو تا سه سال گذشته ثابت مانده و وزارت نفت طی این مدت تنها توانسته کاهش تولید ۲۰۰ تا ۴۰۰ هزار بشکه ای سالانه را جبران کند.در عین حال در برنامه پنجم توسعه افزایش ظرفیت تولید به بیش از ۵میلیون بشکه نیز مورد تاکید قرار گرفته است که با توجه به آنکه این آرمان در برنامه چهارم توسعه نیزمورد تاکید قرار گرفته بود و محقق نشد تحقق آن در پایان برنامه ۵نیز کمی بعید به نظر می رسد مگر آنکه سیاست تزریق گاز به میادین نفتی براساس برنامه پیش برود که با توجه به عقب ماندگی از این برنامه تحقق آن از سوی کارشناسان ناباورانه اعلام می شود.

منبع: نفت آنلاین

شرکت ملی حفاری ایران
سهامی خاص
شرکت ملی نفت ایران

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله ای شماره ۳۵۹۹-۳۳/۶-ب د/۹۰

شرکت ملی حفاری ایران در نظر دارد بازسازی و تعمیرات اساسی سیستم کابلینگ خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی و انعقاد قرارداد به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا در همین ارتباط از کلیه اشخاص حقیقی دارای کد اقتصادی که قادر به تأمین خدمات مورد نیاز بوده و مایل به شرکت در این مناقصه می باشند دعوت می‌شود جهت دریافت اسناد از تاریخ ۱۳۹۰/۰۲/۱۵ لغایت ۹۰/۲/۲۷ منحصراً در اوقات اداری(به استثنای روزهای پنجشنبه و ایام تعطیل رسمی) با در دست داشتن رسید بانکی مبنی بر واریز مبلغ یکصد هزار(۱۰۰/۰۰۰) ریال به حساب سیبا به شماره ۰۱۰۵۰۵۴۰۴۰۰۶ نزد بانک ملی شعبه مرکزی اهواز کد ۶۵۰۱ بنام شرکت ملی حفاری ایران جهت دریافت اسناد مناقصه به کارگاه یک شرکت واقع در اهواز- بلوار پاسداران- بعد از میدان فرودگاه- اداره قراردادها اتاق ۱۰۶ مراجعه نمایند.

الف) خلاصه شرایط مناقصه به شرح ذیل می باشد:

۱-مدت قرارداد ۳۶۵ روز می باشد.

۲-ارائه ضمانتنامه شرکت در مناقصه به میزان ۱۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال الزامی می باشد.

۳-سپرده تضمین حسن انجام تعهدات مطابق شرایط مندرج در اسناد مناقصه برنده مناقصه اخذ خواهد گردید.

۴-جلسه توجیهی مناقصه مذکور ساعت ۹ صبح روز چهارشنبه مورخ ۹۰/۲/۲۸ می باشد.

۵-آخرین مهلت ارائه پیشنهاد نرخ مناقصه ساعت ۱۴ روز دوشنبه مورخ ۹۰/۳/۹ می باشد.

۶-تاریخ گشایش پاکات سوابق ساعت ۸:۳۰ صبح روز سه شنبه مورخ ۹۰/۳/۱۰ برگزار می گردد.

ب) مدارک مورد نیاز

۱- ارائه اسناد و مدارک سوابق و مدارک مربوط به تجربه کارهای انجام شده مشابه مناقصه فوق الذکر

۲- داشتن امکانات و تجهیزات، تخصص و توانایی فنی، نرم افزاری و مالی برای انجام کار

۳- ارائه مدارک لازم دال بر دارا بودن خط مشی و نظام مدیریت HSE متناسب با موضوع قرارداد و تکمیل و ارائه فرم اطلاعات پیمانکار جهت کلیه پیشنهاددهندگان نرخ الزامی می باشد.

۴- ارائه اسناد و مدارک مندرج در ردیف های ۱ الی ۳ بند ب و همچنین اسناد و مدارک شناسایی شرکت مشتمل بر تصویر اساسنامه آگهی تأسیس و اظهارنامه ثبت شرکت و آگهی آخرین تغییرات شرکت بصورت کتابچه در پاکت شماره ج همزمان با تسلیم پیشنهاد نرخ الزامی می باشد.

ضمناً متقاضیان می توانند عین متن آگهی مناقصه حاضر را در پایگاه اینترنتی شرکت ملی حفاری ایران به نشانی ذیل رؤیت نمایند.

www.nidc.ir

شرکت ملی حفاری ایران
اداره قراردادها